

Obsah

Předmluvy	11
1 Podávání léků (Renata Vytejčková)	15
1.1 Obecný úvod k aplikaci léčiv	15
1.1.1 Lékové formy	17
1.1.2 Způsoby aplikace	17
1.1.3 Názvosloví léčiv	19
1.1.4 Hospodaření s léčivem na oddělení	20
1.1.5 Zásady bezpečného podání léčiva	23
1.2 Podávání léků mimoinjekčními formami (Vlasta Wirthová)	25
1.2.1 Podávání léků ústy (per os)	25
1.2.2 Aplikace léků na kůži	31
1.2.3 Aplikace léků do oka	34
1.2.4 Aplikace léků do ucha	36
1.2.5 Aplikace léků do nosu	38
1.2.6 Aplikace léků konečníkem (per rectum)	40
1.2.7 Aplikace léků vaginálně (per vaginam)	42
1.2.8 Aplikace léků do dýchacích cest	44
1.3 Parenterální aplikace léků (Petra Sedlářová)	45
1.3.1 Příprava léků k parenterální aplikaci	46
1.3.2 Obecné zásady při parenterální aplikaci léčiv	57
1.3.3 Intradermální aplikace léků	58
1.3.4 Subkutánní aplikace léků	61
1.3.5 Muskulární aplikace léků	66
1.3.6 Intravenózní aplikace léků	72
2 Invazivní vstupy (Renata Vytejčková)	76
2.1 Periferní žilní kanylace	76
2.1.1 Typy periferních žilních katétrů	77
2.1.2 Místa zavedení	79
2.1.3 Indikace a kontraindikace periferní žilní kanylace	80
2.1.4 Pomůcky a příprava k zavedení	80
2.1.5 Technika zavedení	82
2.1.6 Komplikace	83
2.1.7 Péče o pacienta s periferním žilním katétre	85
2.1.8 Odstranění periferního žilního katétru	88
2.2 Centrální žilní kanylace	89
2.2.1 Typy centrálních žilních katétrů	90
2.2.2 Místa zavedení	94
2.2.3 Indikace a kontraindikace centrální žilní kanylace	94
2.2.4 Pomůcky a příprava k zavedení	95
2.2.5 Technika zavedení	96
2.2.6 Komplikace	98

2.2.7	Péče o pacienta s centrálním žilním katétre	100
2.2.8	Odstranění centrálního žilního katétru.	107
2.3	Implantabilní venózní port	109
2.3.1	Charakteristika implantabilních venózních portů.	109
2.3.2	Indikace a kontraindikace pro implantaci venózního portu	111
2.3.3	Příprava k výkonu a technika zavedení	111
2.3.4	Péče o pacienta s portem	112
2.3.5	Komplikace.	113
2.4	Intraoseální přístupy	114
2.4.1	Indikace a kontraindikace zajištění oseálního přístupu	114
2.4.2	Zavedení intraoseální jehly.	115
2.4.3	Využití intraoseálního vstupu	116
2.4.4	Komplikace intraoseální invaze	116
2.5	Epidurální katétr	117
2.5.1	Indikace a kontraindikace zavedení epidurálního katétru	117
2.5.2	Typy epidurálních katétrů	118
2.5.3	Příprava a technika k zavedení.	118
2.5.4	Péče o pacienta s epidurálním katétre.	120
2.5.5	Odstranění epidurálního katétru	122
2.5.6	Komplikace.	122
3	Aplikace infuze (Petra Sedlářová)	124
3.1	Indikace	124
3.2	Infuzní roztok	125
3.2.1	Krystaloidy a koloidy	126
3.2.2	Dělení roztoků podle osmotického tlaku	126
3.2.3	Dělení roztoků podle účelu.	126
3.3	Základní pomůcky pro aplikaci infuzí	127
3.3.1	Infuzní sety.	127
3.3.2	Spojovací materiál, pomůcky pro aplikaci léků, filtry	129
3.3.3	Infuzní technika	130
3.4	Příprava a aplikace infuze	132
3.4.1	Příprava a aplikace infuze podávané bez infuzní techniky nebo pomocí infuzní pumpy	133
3.4.2	Příprava a aplikace infuze podávané pomocí lineárního dávkovače	137
3.4.3	Vícepramenné podávání infuzí	138
3.5	Péče o pacienta během infuze	140
3.5.1	Kontrola během infuze	140
3.5.2	Výměna infuzní lahve.	140
3.5.3	Výměna infuzní linky.	140
3.6	Ukončení infuze	141
3.7	Komplikace infuze	141
3.8	Parenterální výživa	143
3.8.1	Indikace.	143
3.8.2	Druhy parenterální výživy	144
3.8.3	Cesty vhodné pro podávání parenterální výživy.	144

3.8.4	Systémy pro parenterální výživu	145
3.8.5	Domácí parenterální výživa	146
4	Aplikace transfuzních přípravků a krevních derivátů (Petra Sedlářová)	149
4.1	Organizace transfuzní služby v ČR	150
4.2	Dárcovství a zpracování krve	150
4.3	Transfuzní přípravky	151
4.3.1	Druhy transfuzních přípravků a jejich indikace	151
4.3.2	Ozařování transfuzních přípravků	154
4.3.3	Značení transfuzních přípravků	155
4.4	Transfuze	156
4.4.1	Objednávání transfuzních přípravků	156
4.4.2	Předtransfuzní vyšetření a výběr transfuzního přípravku	158
4.4.3	Transport a skladování transfuzních přípravků	158
4.4.4	Příprava provedení transfuze	158
4.4.5	Vlastní provedení transfuze	160
4.4.6	Ukončení transfuze	162
4.4.7	Dokumentace transfuze	162
4.4.8	Vrácení transfuzních přípravků	162
4.4.9	Ambulantní transfuze	163
4.4.10	Nežádoucí reakce a události v souvislosti s transfuzí	164
4.5	Autologní transfuze	166
4.5.1	Předoperační autologní odběr	166
4.5.2	Akutní normovolemická hemodiluce	167
4.5.3	Perioperační sběr krve (rekuperace)	168
4.5.4	Odběr pupečnickové krve pro autologní transfuzi	168
4.6	Krevní deriváty	168
4.6.1	Druhy krevních derivátů a jejich indikace	169
5	Obvazová technika (Renata Vytejková)	172
5.1	Obvazové materiály a prostředky	172
5.2	Účel obvazu a příprava k přiložení obvazu	174
5.3	Prakové obvazy	175
5.4	Hadicové (tubulární) obvazy	175
5.4.1	Hadicové obvazy horní končetiny	176
5.4.2	Hadicové obvazy hrudníku, hlavy a krku	177
5.4.3	Hadicové obvazy dolní končetiny	178
5.5	Šátkové obvazy	178
5.5.1	Šátkový obvaz hlavy	179
5.5.2	Šátkový obvaz horní končetiny	180
5.5.3	Šátkový obvaz dolní končetiny	181
5.6	Obinadlové obvazy	182
5.6.1	Obinadlové obvazy horní končetiny	183
5.6.2	Obinadlové obvazy dolní končetiny	186
5.6.3	Obinadlové obvazy hlavy	187
5.6.4	Obinadlové obvazy trupu	188
5.7	Bandáže dolních končetin	190
5.7.1	Provedení bandáže dolních končetin pomocí obinadel	191

5.7.2	Elastické (kompresivní) punčochy	192
5.8	Imobilizační obvazy (Vlasta Wirthová)	192
5.8.1	Sádrové obvazy	193
5.8.2	Zinkokliho­vé obvazy	196
5.8.3	Škrobové obvazy	196
5.8.4	Pevné syntetické obvazy	196
5.9	Ortély	196
5.10	­Taping	197
6	Péče o rány (Renata Vyte­jčková)	199
6.1	Charakteristika a dělení ran	199
6.1.1	Hodnocení a klasifikace rány	200
6.2	Převazy ran	204
6.2.1	Převazový vozík	204
6.2.2	Pomůcky k převazu	205
6.2.3	Základní chirurgické nástroje	208
6.2.4	Práce se sterilním materiálem	213
6.2.5	Provedení převazu rány	216
6.2.6	Odstranění stehů	220
6.3	Péče o chronické rány (Iva Otradovcová, Lucie Kubátová)	222
6.3.1	Typy chronických ran	224
6.3.2	Prevence vzniku chronických ran	225
6.3.3	Faktory ovlivňující hojení rány	226
6.3.4	Dokumentace nehojící se rány	227
6.3.5	Vzhled rány a fáze hojení	228
6.3.6	Příprava spodiny rány – TIME systém	229
6.3.7	Převaz chronické rány	230
6.3.8	Prostředky pro hojení ran	231
6.3.9	Použití negativního tlaku v léčbě akutní nebo chronické rány	233
6.4	Péče o pacienta s dekubity (Vlasta Wirthová)	236
6.4.1	Definice	237
6.4.2	Příčiny vzniku dekubitů	238
6.4.3	Predilekční místa vzniku dekubitů	239
6.4.4	Rozdělení stupně dekubitů	240
6.4.5	Hodnoticí škály pro zjištění rizika vzniku dekubitů	240
6.4.6	Preventivní opatření a postupy v péči o nemocné ohrožené vznikem dekubitů	241
6.4.7	Ošetřovatelská péče o nemocného v různých stádiích dekubitu	244
7	Drény a drenážní systémy (Renata Vyte­jčková)	247
7.1	Charakteristika a indikace k založení drénu	247
7.2	Dělení drenáží	248
7.2.1	Spádová (gravitační) drenáž	249
7.2.2	Vzlínavá drenáž	250
7.2.3	T-drén	251
7.2.4	Pigtail drén	251
7.2.5	Proplachová drenáž	251
7.2.6	Podtlaková drenáž	251

7.3	Péče o pacienta s drénem	253
7.4	Péče o pacienta s hrudní drenáží	255
7.4.1	Zavedení hrudního drénu	255
7.4.2	Drenážní hrudní systémy	256
7.4.3	Zásady péče o pacienta s hrudním drénem	257
8	Malé chirurgické výkony (Renata Vytejková)	261
8.1	Vymezení malých chirurgických výkonů	261
8.1.1	Příprava sterilního stolku	262
8.1.2	Asistence u malých chirurgických výkonů	265
8.1.3	Oblékání sterilního pláště	265
8.2	Punkce (Petra Sedlářová)	267
8.2.1	Definice a dělení punkcí	268
8.2.2	Lumbální punkce	268
8.2.3	Hrudní punkce	271
8.2.4	Sternální punkce	273
8.2.5	Břišní (abdominální) punkce	275
	Seznam zkratk	279
	Slovník cizích slov	281
	Představení autorek	289
	Rejstřík	291
	Souhrn	297
	Summary	298